

Előfizetési árak:

Helyben:
Egyes évre 6 korona.
Félévre . . . 3 .
Vidékre:
Egyes évre 12 korona.
Félévre . . . 6 .
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
Hirdetések díjszabás
szerint.
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám. Telefon 139. szám.	Főszerkesztő: S A S E D E	Felelős szerkesztő: HARSÁNYI SÁNDOR.	Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám. Telefon 139. szám.
A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.		Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.	

Merénylet a templomban.

Debreczen, május 15.

Minden magyar érzelmű embert fölháboríthat az az eset, a mit Hajdu-Doroghról jelentenek. Egy ujonnan ki-nevezett káplán került oda, a ki megérdemli, hogy a nevét pellengére állítsuk: Damjanovich Bélának hívják. Ez a fiatal pap, Róma fanatikusa, valóságos merényletet követett el a templomban. Merényletet a magyar nyelv, a magyar érzés ellen. Kapta magát és szláv nyelven kezdte mondani a misét. Helyre akarta állítani a szláv liturgiát, ki akarta küszöbölni a templomból a magyar nyelvet.

Nagyon jól tudjuk, hogy Hajdu-Dorogh régtől fogva milyen védelmet képvisel a magyarok előtt. Magyar vérű és magyar ajku görög katolikus hivek régtől fogva törekednek arra, hogy ők magyarul imádhassák istenüket a templomban. Jártak is már Rómában, kérték a pápát, engedje meg nekik a magyar liturgiát. E kérelemre a Vatikán merev tagadása volt a válasz. A Vatikán, mely állítólag ugy szereti Mária országát, Magyarországot: nem teljesítette a magyar hivek e kérését. Pedig szolgálatot tett volna ezzel a magyarságnak, hiszen tudjuk, hogy legveszedelmesebb belső ellenségünknek, a románságnak legerősebb vára a templom. A templomból és az iskolából folyik a legádázabb izgatás hazánk, nemzetünk ellen. S ime Róma nem akar a templomba várat emelni a magyarságnak! Fájó sérelem ez, a mit eltűrni vajmi nehéz!

De hát a római kuria régi híres elvénél, a *pali-potte*-nél fogva legalább eltűri, hogy a magyarajku görög katolikusok az istentisztelet nyelvűl a magyart használják. Nincs erre törvény, de régideje fönnáll ez a gyakorlat. A hajdu-doroghi hecezkáplán azonban pápább akart lenni a pápánál: kестituálni akarta a szláv liturgiát. A legkevesebb, a mit Firczák püspök, a kinek ez esetet megtelegrafálták, tehetett vele, az hogy egy időre szabadságot. A hajdu-doroghi magyaroknak pedig becsületére válik, hogy nem hallgatták végig a szláv

misét, hanem kivonultak a templomból s a szabad ég alatti fejezték ki megbotránkozásukat.

A sebet, a mit a magyar liturgia ügye képez, ez az eset újra felszakítja. Ujra panaszosan fordul a közvélemény tróna felé, mely mereven ragaszkodva a hagyományokhoz, nem tud e tradícióktól áldozatot hozni a magyarságnak! Szomorú dolog! Szomorú, sőt elkeserítő! S annyi bizonyos, hogyha a hajdu-doroghihoz hasonló esetek ismétlődnek, a Vatikán magára vessen, ha itt is el kezd terjedni a *Los von Rom* mozgalom!

POLITIKAI HIREK.

Uj törvényjavaslatok.

Budapest, május 15.

Az országgyűlés két házának a szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok szövegét átvizsgáló bizottsága *Dániel* Gábor képviselőházi al-elnök elnöke alatt ülést tartott, a melyen átvizsgálván az állami gyermekmenhelyekről, az *Adria* m. kir. tengerhajózási társasággal kötött szerződés becikkelyezéséről és a Fiumében szervezendő közép-foku közigazgatási hatóságról rendelkező törvényjavaslatok végző szövegezését, azt a két Ház határozataival mindenben megegyezőnek találta s így az említett törvényjavaslatok a miniszterelnökség útján királyi szentesítés alá terjesztettek.

Igazolt mandátum.

A képviselőház állandó igazolási bizottsága, ma *Kubinyi* Árpád elnöklésével ülést tartott, a melyen vizsgálat alá vette *Szűts* Jenő Fejérmegye vaáli kerületében megválasztott képviselő megbízó-levelét. A megbízó-levelül szolgáló választási jegyzőkönyv ugy tartalmára, mint kiállítására nézve megfelelően a törvény és a házszabályok feltételeinek, a bizottság *Szűts* Jenőt a kérvényezhetésre megszabott 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek jelentette ki s ennek a házban való bejelentésével jegyzőjét, *Psik* Lajost bizta meg.

TÁVIRATOK.

Képviselők afférja.

Budapest, május 15. (Saját tudósítónktól.) *Arányi* Miksa dr. országos képviselő *Kubik* Béla képviselőtársát, a ki őt a Ház tegnapi ülésén egy közbeszólással megsértette: ma *Pulszky* Ágost és *Gajary* Ödön

képviselőkkel provokáltatta. *Kubik* ma Budapestről elutazott, így táviratban értesítették a provokálásáról. *Kubik* táviratban *Justh* Gyulát és *Tóth* Jánost nevezte meg segédekül.

Megvasalt holttest.

Budapest, május 15. (Saját tudósítónktól.) Ma hajnalban a Beitscher uszoda mellett egy teljesen felosz-lásnak indult férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttest derekán tizenöt-szörösen körül csavart nehéz vaslánc volt, ruhájának a zsebe pedig tele volt rakva sulyokkal. A holttest keze lába erősen meg volt kötözve. A rendőrorvos véleménye szerint mintegy 2-3 hét óta lehet a vízben. Ruházata a következő: sötétkék téli kabát, fekete ruha, fekete lakk cipő, lila kockás nyak-kendő. A mellény zsebben arany órárt és lánczot találtak. A rendőrség azt hiszi, hogy a mintegy 25-30 évesnek látszó férfi öngyilkosságot követett el.

Félmillió alapítvány tudományos czélra.

Majna-Frankfurt, május 15. (Saját tudósítónktól.) A városi képviselőtestület tegnapi ülésén a főpolgármester bejelentette, hogy *Lucius* Jenő dr. és *Meisterné* 500.000 márkás alapítványt tettek tudományos czélok előmozdítására.

A burok békefeltételei.

London, május 15. (Saját tudósítónktól.) Hire jár, hogy kéz alatt ismét békealkudozások folynak. *Botha* nem követeli Transvaal függetlenségét és csak a következő föltételeket állította föl: 1. a hollandi nyelv egyenjogu legyen az angolal; 2. a burok könnyebb fegyvereket viselhessenek vadászat és a benszülöttek elleni védekezés céljából; 3. az angol kormány 3 millió frankot ad az elpusztított farmok fölépítésére; 4. a kafferek kizártnak a választói jogból; 5. általános amnesztia, még a fokföldi felkelőknek is. Ezeket a föltételeket állítólag *De Welt* is elfogadja.

Királyok találkozása Abbázliában.

Abbázlia, május 15. (Saját tudósítónktól.) A görög és a román királynak a *Pszara* hajón tegnap mondott pohárköszöntőinek hivatalos szövege így szól:

György király ezt mondta: Nagyon boldog vagyok, hogy a román felségeket görög területen üdvözölhetem. Ő felségeik, Románia királya és királynéja egészségre és Románia boldogságára üritem poharamat.

Károly király ezt válaszolta: Nagyon boldog vagyok, hogy felségeddel találkozhattam és ő felségeik, a hellének királya és királynéja egészségre és Görögország virágzására üritem poharamat.

A görög király ma délelőtt 10 órakor partraszállott, hogy Károly királyal még egyszer sétáljon. Délben a görög király, a román királyi párhoz megy dejeuner-re.

Debreczeni diplomás leányok.

Debreczen, május 15.

Kulturális tekintetben örvendetes és fontos dolog az a vizsgálat, ami ma folyt le Debreczen egyik első-rangu tanintézetben: a *Svetit* intézetben. Először történt az ma, hogy a magyar Alföl fővárosában, diplomát kaptak a leányok, akik városunk falai közül indulnak immáron nagy és szép hivatásuk betöltésére, az uj leánynevezdek nevelésére. Megvagyunk arról győződve, hogy azok a leányok, akik Hajdumegye szívében nyerték képesítésüket, akik e hatalmas, szép, igaz magyar város egyik levegőjét szívták: egészséges szellemet visznek magukkal; a magyar haza, a magyar föld szeretetének szellemét és az ideált fogják szolgálni a tanítónői székben is.

Régi panasz, hogy iskolákban az ifjuságot csak tanítják, de nem nevelik. Ugy kevés az idealizmus, amit az ifjak lelkébe öntenek, hogy tulságos gyakorlati, sivár lelkű nevezdek kerül ki az iskolákból. A nevelés ideális irányát megadni a tanítónők inkább képesek, mint a tanítók. A leányiskolákból kerülnek ki a jövendő *asszonyok*, a jövendő *anyák*, akik majdan a családok körében, gyermekeik szívébe ültetik át a virágokat, melyek magvát az iskolában szóták szívökbe. Ezért van oly rendkívüli fontossága a leánynevelésnek, következöleg a *tanítónők képzésének* is, amely a leánynevelés magasztos hivatásának papnőit előkészíti.

A leánynevelésnek főképen ideális irányunak kell lenni ebben a korban, amikor ugyis oly pusztításokat visz véghez a lelkekben az anyagias irány. A tanítónőket ugy kell nevelnünk, hogy azok a nemes érzések tüzének ápoló papnői legyenek. Meg vagyunk arról győződve, hogy abból a jelesen vezetett kitűnő inté-

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint föltöltötték a kórondorú és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmaztnak: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebajok esetén. Elsőrangú élvezeti és bor vizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérleténél Szolyván (Berögm.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve

Szolyvai és Lufi Erzsébet

zetből, a melyben ma a tanképesítő vizsgák voltak: csupa ilyen papnők kerültek ki: a magyar hazafiság és nemes, ideális érzések papnői!

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, május 15.

Nem lankadó érdeklődés mellett folytatták ma az összeférhetlenségi törvény tárgyalását.

Ma is sűrűn adtak be módosításokat. Ezeket rendszerint az elnöknek kell átadni, de mert a miniszterelnök azonnal választott e módosításokra, mindig rögtön elkéri. Ma is mindjárt az ülés elején kapott Farkas Jancsi, a legvidámabb te rembiztos egy módosítást és szaladt vele az elnökhöz. A miniszterelnök utána sietett és hangosan, de kedélyesen válaszolt:

— Még most sem tanulta meg!

A mire a ház elnevette magát, Farkas Jancsi is. Érdekes incidens történt Buzáthnak, a patyikusnak a felszólalása alatt, a ki a patyikusokat féltette a javaslatától. Senkisémet hallgatott rá, zúgott, zajongott a ház. Buzáth egyszerre csak így szól: — En nem magamért beszélek, mert engem ugyan ki nem rezkeszteni innen. En gondoskodtam magamról.

Lőn erre akkora kacagás, hogy még a karzat is rengett bele.

Az ülés elején Thaly Kálmán a jó öreg kurucz érzékenykedett, mire a ház olyan ovációban részesítette, hogy mai napját legkedvesebb emlékei közé sorozhaja.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök Pereszte Dező.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, gróf Széchenyi Gyula, Csuh Ervin.

Melnár jegyző bejelenti, hogy Zmeskál Zoltán interpellálni fog Degen Gusztávnak választóihoz intézett levele tárgyában.

Thaly Kálmán kitüntetésé.

A napirend előtt felszólal

Thaly Kálmán és Rakovszky István tegnapi felszólalásával szemben bejelenti, hogy ő a Szent Istvánrend kiskeresztjével történt kitüntetését nem kérte. Az ő politikai, irodalmi multja nyilvános. (Éljenzés.) Felkéri a miniszterelnököt, nyilatkozzék, hogy járt-e ő valaha e kitüntetés után? (Felkiáltások minden oldalról.) Nem mondta senki!

Thaly kéri a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék. (Helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy Thaly Kálmán előzőleg nem tudott érdemeinek királyi elismeréséről. (Zajos helyeslés.) Sok panasz merült fel már, hogy ellenzéki képviselőt, bár érdemesek, sohasem tüntetnek ki.

Rakovszky: Ez nem áll!

Széll miniszterelnök: Thaly Kálmán kitüntetésé igazi érdem jutalma. (Éljenzés.)

Thaly Kálmán köszönettel veszi tudomásul a miniszterelnök nyilatkozatát. (Éljenzés.)

Rakovszky István kijelenti, hogy ő csupán a Kossuth párt által előterjesztett határozati javaslatl szemben nyújtotta be a kitüntetések elleni indítványát.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy Rakovszky módosítása talán nem is odacézelt, a miként azt Thaly magyarázta. (Helyeslés.)

Következett a napirend

az összeférhetlenségi törvény.

A 4. §-nál Barabás Béla az első ponthoz azt a módosítást nyújtja be, hogy az iskolák állandó alkalmazottai se lehessenek képviselők. A második indítványa az, hogy a polgári iskolák tanárai után „és tanítói” tétessenek.

Széll Kálmán miniszterelnöknek nincs ugyan kifogása a módosítások ellen, de azokat feleslegesnek tartja.

Benyovszky gróf azt indítványozza, hogy a budapesti középiskolai tanárok ne legyenek összeférhetlenek, mert ezek elvégezhetik kötelességeiket.

Rohonyi előadó ellenzésére a szakaszt eredeti szövegében fogadták el.

Az 5-ik §-nál

Justh Gyula inkompatibilisnek tartja a dohányzállítót is. A dohánytermelés engedélye a kormánytól függ és azt

évről-évre kell kérni. A megadás a kormány tetszésétől függ. Ennélfogva az engedély által függési viszonyban jöhet a szállító a kormányval. A dohányzállítót tehát összeférhetleneknek kéri kimondatni. (Helyeslés a szélbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a dohányzállítóról senkisémet mondhatja, hogy függési viszonyban van a kormányval. A dohányzállító évenként kéri és kapja az engedélyt és pontosságától, lelkiismeretességétől függ csupán, hogy megkapja-e újból az engedélyt. Egyébként így mindenkit, ki lehetne szorítani a képviselőházból. A szavazók számát szaporítani akarják egyre, de innen a Házból kitiltani akarnak mindenkit. A módosítást nem fogadják el. (Élénk helyeslés.)

Polonyi Géza: Az őstermelőt s így a dohánytermelőt sem akarja kizárni a Házból, de viszont más keresettel bírókat se üldözzenek ki a Házból. E javaslat szerint a gyógyszerészt is ki lehet zárni a parlamentből. Ellenben nem intézkedik a legutaltosabb inkompatibilitásról. (Halljuk! Halljuk! Melyik az?) Az a képviselő, a ki üzleti viszonyba lép a kormányval, az inkompatibilis, de az a miniszterképviselő, a ki az üzleti viszonyt megkötöi, az ártatlan marad, az ellen a javaslat nem intézkedik, holott ez a legnagyobb visszaélés. Kérde Szilágyit, Horánszkyt, a kik állítólag legitím apjai a javaslatnak, (Derültség.) hogy miért nem intézkedtek a visszaélő miniszterképviselő ellen. Fura visszaélésre fog okot adni az is, hogy a szállító 10,000 koronáig nem inkompatibilis. Ez az összeg némely embernek kevés, semmi, másnak igen sok s ezzel is függő viszonyba kerülhet.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy ha van a javaslatnak legitím vagy illegitím apja, akkor ő fogadott apja, mert a javaslatot adoptálta. (Derültség.)

Polonyi: A nemesség átruházásával? (Derültség.)

Széll: Az a miniszter, a ki az állam érdekeivel összeütközésbe jő, az büntetés, arra nézve a törvény amugy is intézkedik.

Biró Lajos: Vád alá helyezik!

Széll: A miniszter nem a képviselővel, hanem mindig valamely vállalattal és ha a vállalatban képviselő is van, az esetleg lemond az állásáról, vagy a képviselőségéről. A mi a 10,000 korona összeg megállapítását illeti, hát kellett valami határvonalat húzni. Polonyi valami honvédő-vállalkozásról is beszélt. Hát az nem tartozik ide, mert az nem szállítás, hanem csupán támogatás s aztán legfeljebb 500 forint értékű lovakat szoktak a gazdáknak átadni.

Polonyi Géza észrevétele után

Széll Kálmán miniszterelnök konstatálja, hogy Polonyi összetéveszti a dolgokat.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Rakovszky István nem fogadja el Justh módosítását, mert a dohánytermelőkre nézve egyetért a miniszterelnökkel. Módosítást nyújt be ellenben arra nézve, hogy a mezőgazdasági termékek árusítói csupán csak a saját termékeiket adhassák el és ne üzérkedhessenek, mert egyenlő bánásmódban kell részesíteni a mezőgazdákot egyébb osztályokkal.

Buzáth Ferencz mindig barátja volt az egyéni szabadságnak. E javaslatban ezt veszélyeztetve látja. A gyógyszerészek miután haszonhajtó jog tulajdonosai, ki lesznek zárva e javaslatl a Házból. Egyes osztályokat innen kizárni nem szabad, hiszen ezt a miniszterelnök is mondotta. Most mégis megteszik. En ugyan — ugymond — nem leszek kirekesztve, mert én gondoltam arra, hogy ilyen törvény is lehet (Általános hosszas, zajos derültség.) s eladtam a gyógytáramat. (Derültség.) de mások érdekében beszélek. Intézkedést kér a gyógyszerészek érdekében.

A Turul Debreczenben.

A közönség félrevezetése.

Debreczen, május 15.

A rendőrfőkapitány ur b. figyelmébe ajánljuk e pár sort. Ország-szerte ismeretes ugyanis, mily botrányos visszaélésnek jött nyomára a szegedi rendőrség. A temesvári Turul cipőgyár fióközletet nyitott Szegeden, a hová Mődlingből érkeztek

az állítólagos magyar gyártmányu Turul cipők. Más szóval a szubvencionált magyar cipőgyár cége alatt osztrák gyártmányu árukat hozott forgalomba az a gyár, a mely magyar munkások készítette magyar cipők árusítása helyett osztrák gyár ügynöke képpen szerepel.

Az országos botrány tudvalevőleg hamarosan odakerült a T. Ház asztalára is s Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter, akit meginterpelláltak ebben a dologban, erélyesen védekezett a gyanúsítások ellen és kijelentette, hogy a legmesszebbmenő szigorral fogja üldözni mind azon visszaéléseket, amelyek a Turul cipőgyár üzemelői tudomására jutnak.

Mem tudjuk, hogy van-e a miniszter urnak tudomása róla, hogy a temesvári Turul cipőgyárnak Debreczenben is van fiókja, de gondoljuk — hogy a főkapitány ur, mint elsőfoku iparhatóság bizonyára tudomással bír e körülményről, ép ezért bátorodunk e közleményünket b. figyelmébe ajánlani.

A Fővezetés, a megyeháza mellett csak néhány hét előtt új cipő üzlet nyílt meg. Az új üzlet felett a magyar nemzet szimbolikus madara, a Turul madár olajfestésű képe diszeleg, alatta pedig aranyos betűk ragyognak:

TURUL OZIPŐGYÁR.

Kétségtelen, hogy ez a Turul jelzésű cég tábla a temesvári magyar cipőgyár firmája, de csak olyan fióközlete ez is a mődlingi cipőgyárnak, mint a szegedi meg a nagyváradi és a többi. A debreczeni fióközletben tehát nem Turul cipőket, szóval nem magyar gyártmányu lábbelit árusítanak, hanem Turul jelzéssel ellátott mődlingi cipőket, vagyis importált cikkeket.

Ez az eljárás pedig az ipartörvény 147. §-a szerint csalás, illetve visszaélés. A közönség természetesen azt hiszi, hogy a Turul debreczeni cipőüzletben magyar munkás készítette cipőket vásárol, mert hisz minden egyes cipőnek a talpába bele van vésve a Turul madár, a mit azonban nem magyar munkás keze és nem Temesvárott, hanem Mődlingben az élelmes német sógor vésett bele.

Felhívjuk tehát a főkapitány ur figyelmét a debreczeni üzletnek a Turul cég bitorlására s reméljük, hogy haladéktalanul megindítja az eljárást úgy a debreczeni fióközlet tulajdonosa, mint a temesvári gyár tulajdonosa ellen. Utasítsa a debreczeni fióközlet tulajdonosát, hogy a Turul cégjelzést távolítsa el az üzlet homlokzatáról s helyette írja ki az igazi cégjelzést:

Mődlingi cipőgyár raktár.

Ezt külföldben mindenütt megtették már, ahol a hirhető vált Turul cipőgyárnak fióközletei voltak, csak nálunk diszeleg még ott az üzlet bejárata fölött a Turul madaras aranyos cég tábla, épületes félrevezetésére a nagyközönségnek.

Végül még csak azt akarjuk megjegyezni, hogy ez a körülmény kiválóan jellemző a debreczeni ipartestület vezetőségére is, mint a melynek illetékes helyen már régen fel kellett volna emelnie tiltakozó szavát a közönségnek illetően félrevezetése ellen.

UJDONSÁGOK.

* Lapunk legközelebbi száma a mai ünnep miatt holnap, pénteken dében jelenik meg.

* **Áldozó csütörtök.** A keresztyén világ nagy ünnepeket ül ma. A Megváltó menyemenetelének ünnepe ez, a ki a kálvária járás és kereszrefeszítés után felemelkedett tanítványai szeme előtt a mennyekbe igéretet tevén, hogy elküldi a csodatevő szentleket, a mely erőssé, munkássá és hívővé teszi Krisztus követőinek kiesiny táborát. Az egész világ keresztyénsége áhítatossággal üli meg ezt a szent napot, melyet tiz nap mulva követni fog a szentlekek kitöltésének magasztos ünnepe — Pünkösd.

* **Kamarai választások.** A városháza épülete tegnap egész nap mozgalmas képet nyújtott. Reggel 9 órakor kezdődött meg a nagyteremben a kereskedelmi és iparkamara újra alakítása. Debreczen iparosai és kereskedői egymásután vonultak fel a nagyterembe s rendkívüli lelkesedéssel gyakorolták alkotmányos jogukat. A választást — mint már tegnap jeleztük — hetekkel ezelőtt élénk korteskedés előzte meg. Ugy az iparosok, mint a kereskedők között két liszta forgott kézen s mindkét párt erősen argumentált a saját jelöltjei mellett. Nagyobb meglepetés a szavazások összeolvasása után aligha lesz. Eddig csak az a valószínű, hogy az iparosok Tóth Kálmán ipartestületi elnököt kibukatták. Tóth ellen egész nap erős korteskedés folyt, ebből lehet következtetni, hogy csak nagyon kevés szavazatot kapott. A választás — mint már jeleztük — reggel 8 órakor kezdődött. Külön bizottság előtt szavaztak az iparosok és kereskedők. A kereskedők bizottságánál elnökölt Boczkó Sámuel r. főkapitány, bizottsági tagok voltak: *Szent-Királyi Tivadar, Zádor Lajos, Szabó Miklós, jegyző dr. Löfkovits Márton.* Az iparosok szavazatszedő küldöttségének elnöke volt *Bereczky Lajos* r. fogalmazó, tagok *Serly Ede, Jóna Dániel, Tóth Kálmán.* A szavazás megskatitás nélkül folyt délig, aztán d. u. 3 órától kezdve este 7 óráig. Ez ideig beérkezett az iparosok részéről 433 szavazat, a kereskedők részéről 259. A szavazást este 7 órakor bezárták. A bizottságok ma a beadott szavazócéduikat számolják össze s az eredményt pénteken hirdetik ki. A kamara alkerületeiből e hét végén szintén beérkeznek a szavazások eredményei.

* **Munkaadók összeírása.** A debreczeni kerületi iparfelügyelőség a kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére összeírja azokat a munkaadókat, a kik vállalatukban 20 nál több munkást foglalkoztatnak. Az összeírásban segít az iparfelügyelőségnek a rendőrfőkapitányság is, a mely mint elsőfoku iparhatóság közvetlen érintkezésben áll a vállalkozókkal. Az összeírásra statisztikai adatok miatt van szüksége a miniszternek.

* **Aradi gazdák Debreczenben.** Híradással voltunk már lapunkban arról a tanulmányi kirándulásról, melyet az Aradi Gazdasági egyesület rendez e hó 19 én Debreczenbe a debreczeni m. kir. dohánytermelési kísérleti állomás tanulmányozása és a hortobágyi gulya és ménes megtekintése céljából. Az aradi gazdasági egyesület tagjaihoz a csanád és békéscsaba gazdasági egyesület tagjai is csatlakoznak. A gazdák itt időzésének programját a debreczeni gazdasági egyesület, a gazdasági tanintézettel együtt már meg

állapították. A három napra tervezett kirándulás programja a következő:

Május hó 19-én:

este 7/8 órakor érkezés Debreczenbe.
" 8 " ismerkedési estély a Bika-szállóban.

Május hó 20-án:

reggel 8 órakor reggeli a Bika-szállóban
" 8 1/2 " honvédszobor megkoszorúzása.
" 9 " indulás Pallagra.
" 10 " szalonasütés a Nagyerdőn s a m. kir. dohánytermelési kísérleti állomás és az intézeti gazdaság megtekintése, d. u. 2 órakor ebéd a Pallagon.
este 8 " bankett a Bika-szállóban.

Május hó 21-én:

reggel 4 órakor reggeli a Bika-szállóban.
" 5 " indulás a Hortobágyra.
" 8 " a gulya és ménes megtekintése.
d. u. 1/2 " ebéd.
" 3 " indulás Debreczenbe.
" 6 " érkezés
este 8 " vacsora a Bika-szállóban.

Május hó 22-én:

reggel 8 órakor reggeli a Bika-szállóban.
" 9 " indulás Aradra vizsra.

A tanulmányi kiránduláshoz az említett három vármegye gazdasági egyesületeinek tagja közül eddig 36 résztvevő jelentkezett, kik között igen előkelő gazdasági tényezők nevei is szerepelnek. A többiek közt részt vesznek a kirándulásban *Jósef* főherceg *kisjenői* uradalmának három gazdatisztje, *Zsilinszky* Endre, Zsilinszky államtitkár öcsöse, *Wittmann* János országgyűlési képviselő, *Vásárhelyi* László az aradmegyei gazdasági egyesület elnöke, *Schne* Hugó, ugyanezen egyesület igazgatója s még többen, kik vezérszerepet játszanak az említett vármegyék gazdasági életében. A megállapított program szerint az érkező vendégeket a vasutánál *Richli* Antal a H. G. E. alelnöke, a Pallagon *Kerpely* Kálmán a gazdasági tanintézet igazgatója, a Hortobágyon pedig *Király* Gyula gazdasági tanácsnok fogadja. A programban foglalt ebédet a Pallagon a gazdasági tanintézet adja a vendégek tiszteletére, ugyanaz nap este a Bika-szállóban a gazdasági egyesület rendezi a bankettet, a hortobágyi ebéd pedig Debreczen város vendégeli meg az érkezőket. E helyütt említjük még meg, hogy a kirándulás iránt érdeklődőknek bármennyű felvilágosítással a debreczeni gazd. egyesület titkári hivatala készséggel szolgál, a hol bankett-jegyek és hortobágyi ebéd-jegyek is válthatók. A bankett-jegyek ára egy személyre 5 korona, a hortobágyi ebéd-jegyeké 3 korona 40 fillér.

* **A Deák Ferencz-utczai telek megvétel.** Május 23-ikán tartja Debreczen város törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlést, gróf *Degenfeld* József főispán elnökelete alatt. A gyűlés tárgysorozatában kivan tűzve névszerinti szavazásra a *Deák* Ferencz-utca 6. sz. teleknek egyezség esetleg kisajátítás utjánai megszerzése.

* **A nőegylet filése.** A debreczeni jótékony nőegylet e hó 18-án szombaton délután három órakor, a nőipariskola helyiségében ülést tart. Az ülésen a júniusi cseresznye ünnepély előkészítéséről tanácskozik az egyesület választmányja.

* **Agyonverte a lovát.** Óriási népcsődület csinált a Hatvan utczán tegnap délután *Kun* Gergely talyigás. Rozoga alkotmánya vassal volt megrakva, úgy, hogy a talyiga elé fogott gebe alig bírta a nehéz terhet. Az utca közepén egyszer csak megállott s nem indított. *Kun* Gergely szörnyű káromkodással nógatta a vézna állatot s mikor az nem akart megindulni, egy hatalmas vassal agyba-főbe verte a szegény állatot. Az utca népe fékezte meg a dühöngő embert. Lovának többé nem veszi hasznát, mert azt holnap a sintér-telepre fogják szállítani.

x **Az Emke kávéházban ma este a tülkő művész, Veres Tóni zene karával hangversenyt rendez.**

x **Legfinomabb valódi francia, fehér és színes vászon és batist zsebkendők, férfi, női és gyermek harisnyák, Kerékpár, Torna és matróz ingek, francia és angol illatszerek, nap és esernyők, sétabotok dus választékban kaphatók Fekete Jakab férfi divat üzletében Debreczen, főté, Kistemplom mellett.**

x **Dr. Ujlaki Hugó ügyvéd-irodáját Piac-utca 63. szám alá, Weisz Sándor házába az I. emeletre helyezte át.**

MULATSÁGOK.

Jogászok estéje. A helybeli jogakadémia ifjusági önképzőköré fényesen sikerült hangversenyt tartott tegnap este. A multság kezdete ugyan 7 és fél órára volt téve, de 8 és fél volt mikor Thót László, az önképzőkör elnöke a szép számban összegyűlt közönséget üdvözölte. A közreműködők közül *Pavelkó* Jolán, *Békéssy* Róza és *Zivuska* Irén urhölgyek oly városzerzte ismert művészek, hogy felesleges őket megdicsegrünk, mindezt ki kell emelnünk azonban *Bernáth* Gizella urhölgy remek cimbalom játékát és *Fehér* Margit k. a. sikerült vig szavallatát. Mindkettőjük számát zajos tapsvihar követte.

Az urak közül *Sporzon* Pál remek gordonkaszólója és *Wesprény* Andor hegedűjátéka keltett méltán megérdemelt nagy hatást, *Mészáros* Károly pedig szavallatával keltett általános derűtséget. A hangversenyen a jogászoknak összes ismeretése, tehát Debreczennek színe-java ott volt. Névszerint nem tudjuk a jelenvoltagekat felsorolni, de meg kell említsük, hogy annyi szép lányt és kivált annyi izléses estélyi tavaszi toalettet Debreczenben már régen nem láttunk.

SZÍNHÁZ és ZENE.

— **(A belügyminiszter és a vidéki színészet.)** *Budapestről* jelenti tudósítónk: hogy gondoskodik a belügyminiszter a vidéki színészet kulturális fontosságáról: kitűnik abból az átiratából is, amit az Országos Színészegyesület központi igazgatótanácsának most küldött. Minap ugyanis *Somogyi* Károly nagyváradi színigazgató fölterjesztést küldött a belügyminiszterhez, kérve, hogy vonná vissza Nagyvárad városával a Barnum czirkuszának adott engedélyt, mert az a színháznak nagy kárt okoz, hanem adjon előadási engedélyt a czirkusznak a színi szezon után. A belügyminiszter most a színészegyesülethez küldött átiratában azt mondja, hogy törvényes alap hián nem kényszerítheti Nagyvárad ez engedély visszavonására, mert a törvényhatóság örendelkezési jogába tartozik, hogy területén mily előadások és mikor tartassanak. Az átirat befejező sorai — melyek kemény leczkét is tartalmaznak — így szólnak: „A magam részéről ezzel szemben csakis arra szorítkozhatom, hogy az illető törvényhatóságoknak a magyar színészeti tá-

mozgását, közművelődési és nemzeti célokat nem szolgáló vállalkozások versenytől való megvédését figyelmébe ajánlom s ebbeli hazafias kötelességeire figyelmeztessen. Ez az álláspontom, melynek már számos alkalommal kifejezést adtam. Nagyvárad közönsége előtt is ismeretes és ha az ottani magyar színészetet az amerikai czirkusz vállalatnak versenytől nem tudta, vagy nem akarta megvédelmezni: ezért a felelősség teljes egészében a város törvényhatóságát terheli.”

KÖZGAZDASÁG.

Tőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, májns 15.

Buzakinát mérsékelt, vételkedv gyöngé. Lanyha irányzat mellett 9.000 métermazsa került forgalomba 5-től 7 és fél fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek lanyhák
Idő: borus.

Buza májusra	—	—	7.42—43
októberre	—	—	7.54—55
Zab áprilisra	—	—	7.40—50
Tengeri májusra	—	—	6.65—66
„ júliusra	—	—	6.70—71
októberre	—	—	5.66—66
Tengeri októberre	—	—	5.28—29
Repeze augusztusra	—	—	13.25—35

NYILTTÉR.

BORHOZ LEGJOBB!

KITŰNŐ ASZTALIVIZ

ÉS
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A mosolygó cigány.** Orgazdasá-
gért állott a törvényszék előtt tegnap *Lakatos* Rostás József kőbor cigány. A mult évben a debreczeni-szováti uton 25 pár eszmat loptak le *Kiss* Sándorné helybeli eszmadia szekeréről. A lopott eszmatából L. Rostás József egyet 4 koronáért megvett. Ráolvasta az elnöklő bíró az írásokból, hogy különböző lopásokért már 2 évi fegyházat töltött ki Szamos-Ujváron. L. Rostás József arról mit sem akart tudni és szentül erősítette, hogy biz ő színet sem látta Szamos-Ujvárnak, ő nem volt fegyházban. Már pedig a törvényszéknek fontos volt tudnia, hogy a cigány volt-e már lopásért büntetve, minthogy ez esetben az orgazdaságért — mint visszaeső — súlyosabb minősítés alá esik. Mit volt mit tenni: a kir. törvényszék becsitáltatta a szamos-ujvári fogházfelügyelőt és a főfegyőrt tanukul, hogy a vádlott cigány emlékeztébe hozzák, a multat. L. Rostás József nem nagyon örült a viszontlátásnak. Elibe kellett tartani szamos-ujvári arczképet. A cigány rámosolygott ravaszul és végre elősmerte hosszú bizonyítás után, hogy ő — ő. Mint visszaesőt 6 havi börtönre ítélték a 4 korona értékű eszma megvételével elkövetett orgazdaságért. A cigány az ítéletben megnyugodott.

§ **Betőrő parasztek.** M. Szücs István h-bőszörményi földmives mult év január 29-én több társával betört Bereczki Márton tanyájára. Magához vett egy két csövű fegyvert és elemelte az ott talált édes mézet. Ekör elment, de újra visszatértek és különböző ingóságot vittek el. Ugyancsak a mult évben betörték Palyai Márton házába is. M. Szücs Istvánt 2 évi börtönre ítélték, társait pedig kisebb-nagyobb szabadságvesztési büntetéssel sújtotta a törvényszék.

Laptulajdonos: **Osokonai-nyomda.**

A hölgyközönség

figyelmébe!

Van szerencsém tudatni, hogy bécsi utazásomból hazaérkezve a

legújabb divatu csipőfűzők

készítésére is berendezkedtem. — váll-
derék és egyéb másfajta fűzőkülön-
legesség-eket, selyem vagy bapstból
készítve, nagyválasztékban raktáron
tartok, mértékszerinti megrendeléseket
pedig a legnagyobb gyorsasággal —
jótállás mellett elfogadok.

Özv. **Fodor Józsefné,**

Debreczen, Piac-utca 52.

Beocsini

portland és román cément
főraktára.

Sajtolt téglá, sárga és piros,
elszigetelőlemez, gipsz.

„Legolesőbb bevásárlási forrás.”
Legnagyobb raktár.

A beocsini cémentgyár.

A kőbányai góztéglagyár.

Az egeresi gipszgyár

egyedüli képviselője:

Stegmüller Árpád,

Debreczen, Kölcsei-utca 3.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Telefon 255.

FÉLSZÁZAD ÓTA

Aranyérem Páris, London. kitűnőnek elismert Dr. Sichelzky-féle. Aranyérem Pécs, Temesvár.

Arczkenőcs és mosdóvíz!

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatású képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálanságra ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fillér, egy kis tégely 70 fillér. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 korona, egy kis üveg 1 korona. Hozzávaló mandulakörpe szappan 50 fillér, dr. Sichelzky szappan 60 fillér.

JOLIESSANTE CRÉME

bőrfinomító- és szőpítő-szer.
Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépség-
nek előmozdítására, valamint a pattanások és
kittések eltávolítására.
Egy üveg ára 3 korona 10 fillér.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az
arczálathatatlannal tapadva, annak kellemes színt ad.
Egy nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér, egy kis
doboz 1 korona.

JOLIESSANTE-FOGPOPOR

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, od-
vasodásuk és bűzűdésük eltávolítása s megóvá-
sára, mely által egyuttal a foghúrs is a legjóté-
konyabb hatást gyakorolja.
Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb
toilette-szappan. A bőr finomra és simává teszi,
valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde ki-
nézését. Kiváncsra mintadarabok ingyen adtnak.
Egy darab ára 80 fillér.

HAJ-RESTORER

biztos szor a megcsúszott haj eredeti természet
színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 korona.

Valódi minőségben kapható a készítő
Molnár Lipót gyógyszerésznél **Kassán.**
Debreczenben: **Tóth Béla** Gyógy-
szertárában (Tisza-palota), **G. Rochlik**
Arthur Főté 2144. sz., **dr. Rotschnek**
V. Emil, Mihalovits Jenő gyógyszer-
tárában.

